

Installasjon for lading av Elbil

Det selges stadig flere elbiler i Norge, og noen av disse befinner seg i Hallingdal Kraftnett sitt forsyningsområde. En del elbiler er i utgangspunktet basert på et annet strømsystem enn det norske og lading av elbil krever noen særlige forholdsregler.

Krav og normer

De krav Hallingdal Kraftnett stiller til nettilknytning av ladeinstallasjoner for elektriske kjøretøy er regulert i NEK 400:2018 (delnorm 722) Videre støtter HKN seg på de presiseringer som er gitt av DSB (Direktoratet for Samfunnsikkerhet og Beredskap) i «Elsikkerhet nr. 91» (01/2019)

Hovedkrav for privat lader

- a. Hvert enkelt kjøretøy skal forsynes fra egen kurs med eget vern; altså hvert kjøretøy sitt vern.
- b. Hver enkelt ladekontakt skal beskyttes mot jordfeil av jordfeilvern (type B)
- c. Ladekontakten skal være én av følgende typer der alt. 1 er preferert:
  - 1. Elbilkontakt av TYPE 2 montert i ladestasjon = Mode 3 (normalt er det denne som skal velges)**
  2. Ladekabel som er fastmontert i ladestasjon som har elbilplugg som passer i bilen.
  3. Industrikontakt type EN 60309-2 (ikke anbefalt) = Mode 2
  4. Vanlig jordet kontakt (schuko9 som er sikret med maks 10 A vern (ikke anbefalt) = Mode 2
- d. Ladekontakten skal være beskyttet med overspenningsvern.

En-fas/tre-fas?

Vi anbefaler 3-fas for lading av elbil. De fleste elbiler er bygget for å håndtere AC-lading med 3-fas 400 V eller 1-fas 230 V. Vi har en øvre grense på 25 A for 1-fas elbilladere. Dersom det ønskes høyere ladeeffekt, må det benyttes 3-fas. For 3-fasanlegg vil skjevspenningsproblematikk unngås, og man kan lade med 1,7 ganger høyere effekt pr. Ampere. Det vil si at 3,6 kW 1-fas tilsvarer 6,3 kW 3-fas.

Sjekk det elektriske anlegget først

Det er viktig at det elektriske anlegget er i god stand slik at varmgang og personskader unngås. Lading av elbiler foregår over lengre tidsrom med samme effekt. En kontroll av det elektriske anlegget for å unngå brannfarlig varmgang er derfor noe vi anbefaler sterkt.

Alle kabler og komponenter fram til ladeuttaket må være dimensjonert for å tåle den aktuelle ladestrømmen. Det er også viktig å klarlegge om kunden har 230 V IT, 230 V TT eller 230 V/400 V TN-system, da det kan påvirke type lading i elbilen.

Vektavlastning for kontrollboks

En ladeledning med kontrollboks kan veie 2 til 3 kg. En vanlig stikkontakt tåler en vektbelastning på cirka 0,5 kg. Sørg derfor for avlastning av vekten i form av en krok eller hylle. Ellers kan en risikere at tyngden på ladeledningen gjør at klemmene inne i kontakten ikke klemmer godt nok rundt pinnene. Høy kontinuerlig effekt og dårlig kontakt vil skape varmgang og må unngås.

Lading kan forårsake skjevspenning i nettet

Dersom en forbruker forårsaker skjevspenning hos andre forbrukere, må vedkommende fjerne årsaken til skjevlasten. I praksis betyr dette at lading på 1-fas 230 V med for høye strømstyrker øker risikoen for skjevspenning, flimrer, overharmoniske spenninger og andre forstyrrelser som faller inn under [«Forskrift om leveringskvalitet i kraftsystemet»](#).

Nettselskapene i Norge er underlagt forskrifter fra blant andre Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) og Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB). NVE regulerer strøm og spenningskvalitet gjennom «Forskrift om leveringskvalitet i kraftsystemet (FOL)». Forskriften har strenge krav til skjevspenning, flimmer, overharmoniske spenninger, spenningsdipper m.m. (kapittel 3). Hovedprinsippet i forskriften er at den som forårsaker forringet spenningskvalitet, må selv rette opp kvaliteten (§2-1).

Anleggsbidrag

Dersom økning av kapasitet medfører forsterkning/endring i nettet må kunden påregne anleggsbidrag.